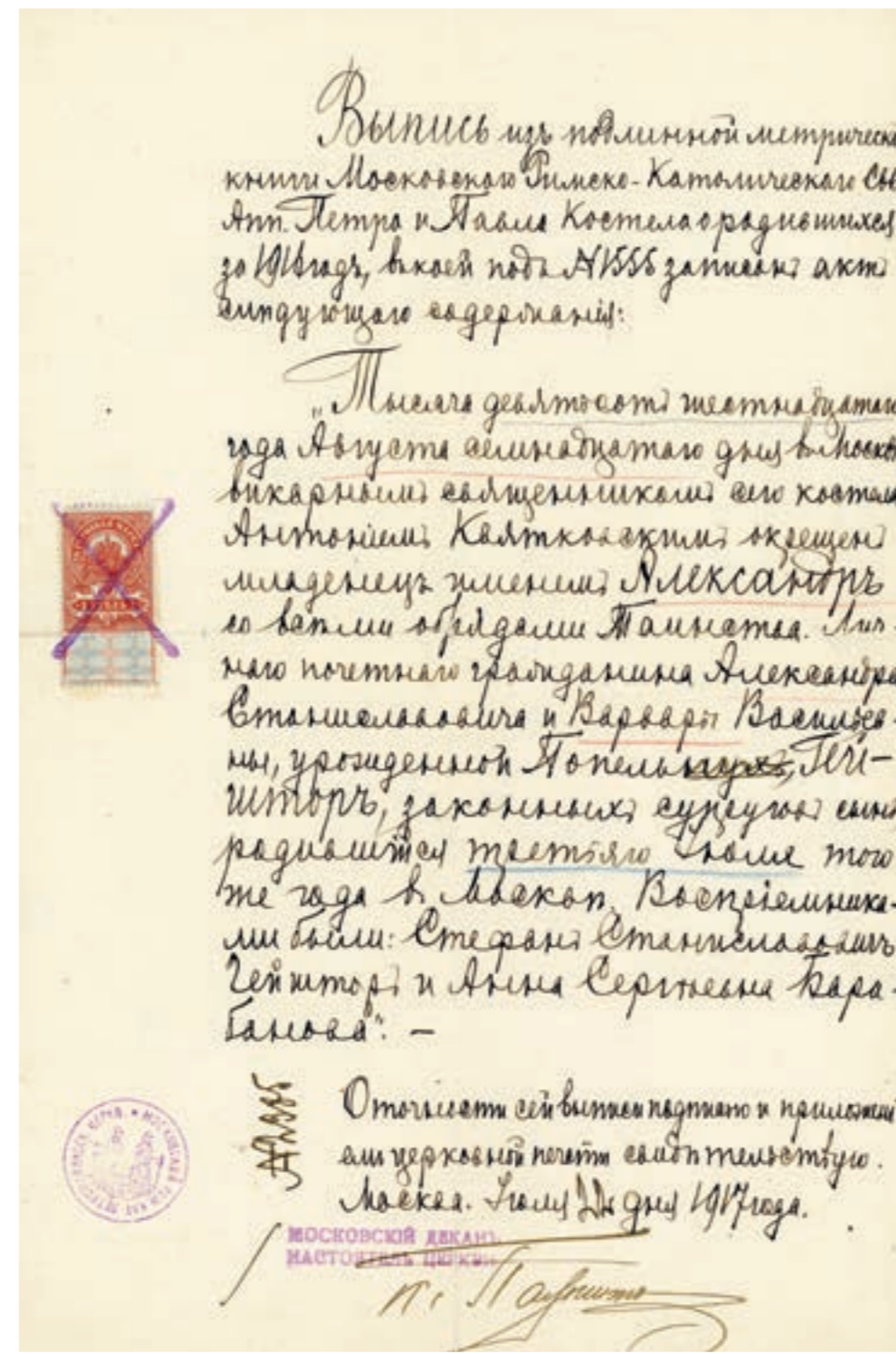

Aleksander Gieysztor, ok. 1917, APAN, ZF, b.p.

Aleksander Gieysztor urodził się 17 lipca 1916 roku w Moskwie.

Metryka Aleksandra Gieysztora, 1917, APAN, ZF, b.p.

Aleksander Gieysztor, ok. 1925, APAN, ZF, b.p.

Ojciec Aleksandra Gieysztora Aleksander senior (ur. 1876), b.d., APAN, ZF, b.p.

Ojciec Aleksander Gieysztor senior od lipca 1895 do czerwca 1921 roku pracował w Dyrekcji Kolei Moskiewsko-Kazańskiej, awansując kolejno na różnych szczeblach drabiny urzędniczej aż do funkcji wicedyrektora Wydziału Finansowego. Od 1917 roku brał udział w pracach Komitetu Polskiego w Moskwie pod prezesa Aleksandra Lednickiego. Po przyjeździe do Polski objął posadę urzędnika w prywatnym Banku Małopolskim SA w Warszawie, a po fuzji tego banku z Bankiem Dyskontowym SA pracował w tym ostatnim do 1939 roku. Matka uczestniczyła z wielkim znanstwem w życiu kulturalnym Moskwy, szczególnie pasjonując się teatrem i operą rosyjską. Sprawowała pieczę nad edukacją humanistyczną i rozwojem umysłowym małego Aleksandra, który już od 6 roku życia uczył się języka francuskiego. Uczyła jednaka gramatyki rosyjskiej, poezji, podsuwała lektury, wymagając pisemnych streszczeń po rosyjsku.

Matka Aleksandra Gieysztora Barbara z Popielów (ur. 1887), b.d., APAN, ZF, b.p.

Byłem i będę... o historyku, który tworzył historię Aleksander Gieysztor korzenie, rodzina

„Pierwsze zetknięcie się z ziemią przodków, i to w najdosłowniejszym sensie, bo Płaskowicze widziały moich naddziadów od dwóch i pół wieków, zapisało się tak sugestywnie, że aż dziwię się dziś liczbie zapamiętanych tak wcześnie obrazów ze skromnego drewnianego domu pachnącego świeżym drewnem, bo stary dwór spalił się w działaniach wojennych, z tą jakby lekko podmokłych, z wypraw do pobliskich lasów i aż do Radziwiłmontów, gdzie stary leśniczy pokazał ku memu zachwytowi, jak się przesze ogień ze skałki umieszczonej na jego mundurowym akselbancie.”

„Wszystkie trzy kwitnące dziś linie Gieysztorów wskazują na to, że protoplaści ich związani byli z województwem trockim. W linii Antoniego, oboźnego trockiego, która ze schyłkiem XVIII w. przeniosła się częściowo na Żmudź, a częściowo do powiatu mariampolskiego, pierwsze trzy znane nam pokolenia siedzą w trockim. W linii po Janie, która od trzystu lat ma Płaskowicze w województwie nowogródzkim, związek z trockim występuje w formie następującego przekazu [...] Wreszcie trzecia genealogia Gieysztorów osiadłych w XVIII w. w województwie brzesko-litewskim wskazuje nam także związek z trockim poprzez urząd znanego nam założyciela tej linii Franciszka, cześnikowicza trockiego [...]”

„Ojciec znalazł się w Rosji już u końca ubiegłego wieku zwykłym szlakiem Polaków z dalekich kresów. Urodził się w powiecie borysowskim, opodal Berezyny, w dzierzawionej przez swego ojca skromnej majątności, wśród liczego rodzeństwa. [...] Zawdzięczał wszystko zdyscyplinowanej pracowitości, dokładności w robocie, dbałości o formę także własnego wyglądu, sporej dozie autorytatywności wobec otoczenia, również rodzinnego. Matka pochodziła z rodziny zesańca na Syberię, związana przez swoją matkę i swoje otoczenie z kulturą rosyjską w moskiewskim przedrewolucyjnym wydaniu, z punktami odniesienia w Mchacie i Teatrze Wielkim.”

Latem 1921 roku bez mała pięcioletni Aleksander Gieysztor wraz z rodzicami przekroczył granicę polską w pierwszym pociągu ewakuacyjnym Polaków z Moskwy po zawarciu pokoju ryskiego. Po paru tygodniach spędzonych na Nowogródczyźnie matka przywiozła go do domu w Wołominku koło Kobyłki, wynajętego przez ojca, który wraz z córką Emilią — przyrodnią siostrą Aleksandra — wcześniej pojechał do Warszawy szukać pracy i mieszkania.

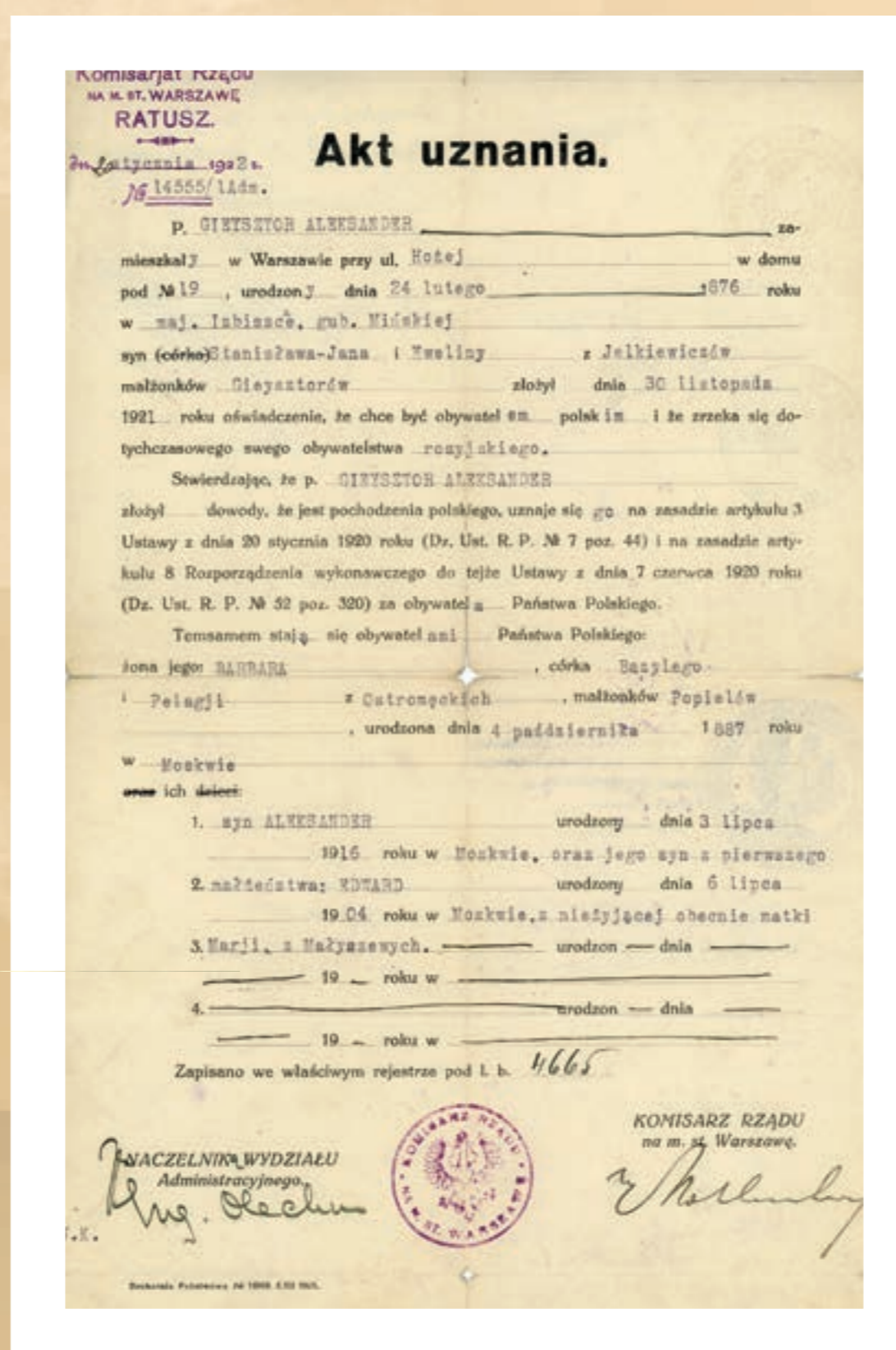
„Żeby sobie odszukać w wyobraźni krajobraz Wołominka z tamtych lat, trzeba sięgnąć do *Domu nad łąkami* Zofii Nałkowskiej. Tamten dom stał dosłownie paręset metrów od domu mego dzieciństwa.”

„W ogóle to bardzo wygodnie mieć żonę, wszystko przygotowuje, urządzi, wraca się z biblioteki nie do czterech ścian, a do domu, chociaż w hotelu. Niech Mama zaraz nie myśli, że ja już nic nie robię. Choć to nie bardzo wypada chwalić się, ale w domowych porządkach mam swoją część wyraźną, mianowicie obsługę maszyny piekielnej, tzn. do gotowania na spirytusie, której Irka trochę się boi.”

Barbara, matka Aleksandra, Edward i Emilia Gieysztorowie, przyrodnie rodzeństwo Aleksandra, przed 1918, Materiały Aleksandra Gieysztora, APAN, III-352, j. 1307

Aleksander miał rodzeństwo przyrodnie z pierwszego małżeństwa ojca z Marią z Małyszewych: Zofię (ur. 1901), Emilię (ur. 1903) i Edwarda (ur. 1904).

Akt uznania Aleksandra Gieysztora seniora, 1921, Materiały Aleksandra Gieysztora, APAN, III-352, j. 1307

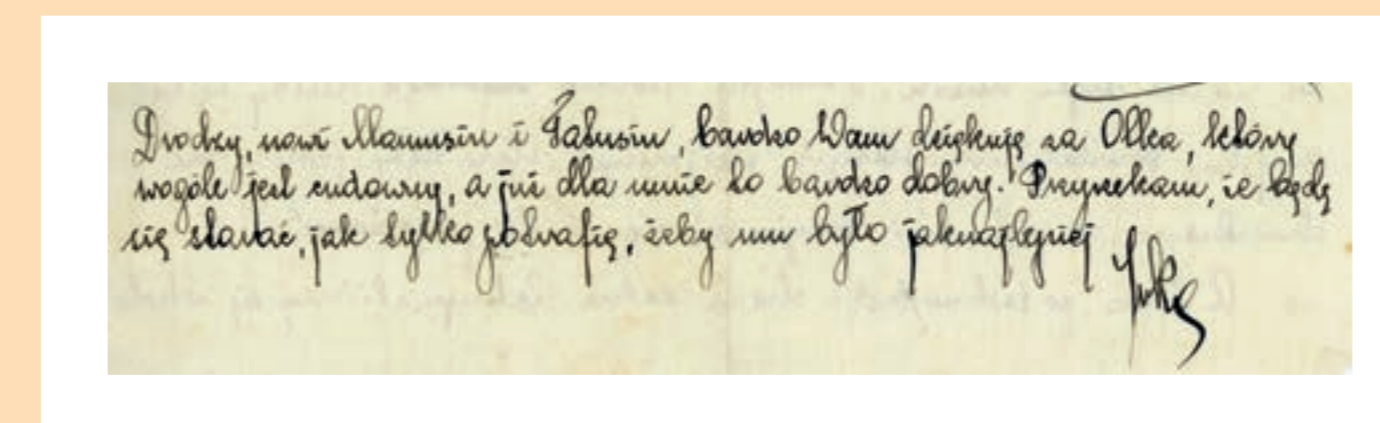

Aleksander Gieysztor i Irena z Czarneckich Gieysztor z córką Ewą, synem Andrzejem, synową Barbarą oraz wnukami Tomaszem i Joanną, b.d., APAN, ZF, b.p.

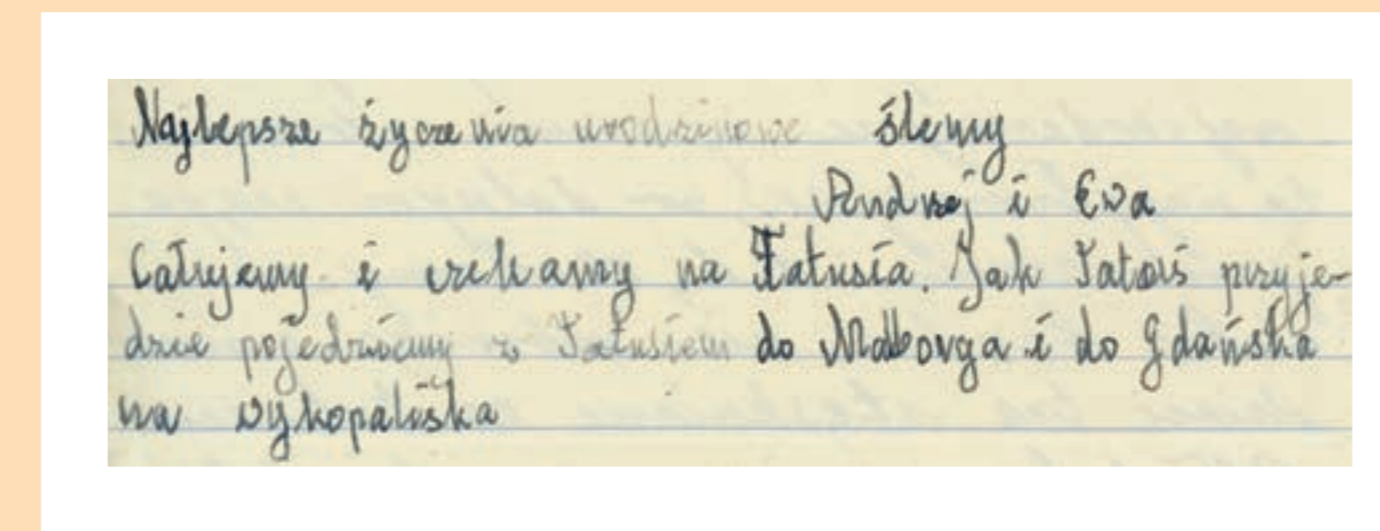
Irena z Czarneckich była studentką profesora Marceliego Handelsmana, słuchaczką seminarium karolińskiego. Po uzyskaniu magisterium w 1937 roku została asystentką w Katedrze Historii Średniowiecznej UW i otrzymała pracę w Muzeum Narodowym w Warszawie. W latach 1945–1949 pracowała w Polskim Radiu na stanowisku spikerki. W 1975 roku uzyskała stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie historii na podstawie rozprawy *Wstęp do demografii staropolskiej*.

Małżeństwo miało dwoje dzieci: syna Andrzeja (1943–1989), kierowcę i pilota rajdowego, przedstawiciela francuskiej firmy Elf, i córkę Ewę (1948–2011), anglistkę, nauczycielkę w XVIII Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Zamoyskiego w Warszawie.

Andrzej Gieysztor w latach 1967–1971 był pilotem Antoniego Bartłomieja Nastońskiego i Jerzego Bachtina w Rajdowych Mistrzostwach Polski, w latach 1968–1969 oraz w 1971 roku brał udział w Rajdzie Polski. 29 września 1989 roku zginął w wypadku samochodowym pod Raciborzem. Był kierowcą samochodu, w którym jechali dziennikarze programu telewizyjnego „Sonda” Andrzej Kurek i Zdzisław Kamiński, którzy także ponieśli śmierć.

Dopisek Ireny Gieysztor na liście męża Aleksandra do rodziców, Paryż, 22 października 1938, Materiały Aleksandra Gieysztora, APAN, III-352, j. 1307

Dopisek dzieci Aleksandra Gieysztora Ewy i Andrzeja na liście babci Barbary do ich ojca, 1950, Materiały Aleksandra Gieysztora, APAN, III-352, j. 1307

Aleksander Gieysztor i Irena z Czarneckich Gieysztor, b.d., APAN, ZF, b.p.